

АСОЦИАЦИЯ ЗА ПРОГРЕСИВНИ КОМУНИКАЦИИ (АРС)

ХАРТА ЗА ИНТЕРНЕТ ПРАВА

ИНТЕРНЕТ ЗА СОЦИАЛНА СПРАВЕДЛИВОСТ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

ТЕМА 1 ДОСТЪП ДО ИНТЕРНЕТ ЗА ВСИЧКИ

1.1 Влиянието на достъпа върху развитието и социалната справедливост. Евтиният, бърз и лесен достъп до интернет може да помогне за създаването на по-равнопоставено общество. Той може да подобри образователните и здравни услуги, местния бизнес, общественото участие, достъпа до информация, доброто управление и премахването на бедността. Но ние не трябва да приемаме, че всяка технологична новост автоматично става полезна. Неправителствените организации (НПО), правителствата и регулаторните органи трябва да са наясно с потенциалта, който притежава интернет, за увеличаване на съществуващите неравенства.

1.2 Правото на достъп до инфраструктура независимо от местоживеенето. Интернет изпълнява функцията на глобална обществена инфраструктура. Тази инфраструктура трябва да бъде широко разпространявана и да поддържа достатъчен диапазон на обхват, който ще позволи на хората навсякъде да използват нейния потенциал, за да изкажат своето мнение, да подобряват начина си на живот и да демонстрират творческите си способности. Хората имат право на добре развита национална интернет мрежа, свързана с международната мрежа.

1.3 Правото на придобиване на умения. Знанията и уменията позволяват на хората да използват и оформят интернет така, че той да задоволява техните потребности. Местните и национални правителства, международни и общностни организации и правни субекти от частния сектор трябва да подкрепят и насърчават безплатни или евтини възможности за обучение, методи и материали, свързани с използването на интернет за социално развитие.

ЧЛЕН 26, УНИВЕРСАЛНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА (УДПЧ): ОБРАЗОВАНИЕТО СЕ НАСОЧВА КЪМ ЦЯЛОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКАТА ЛИЧНОСТ И КЪМ ЗАСИЛВАНЕ НА ЗАЧИТАНЕТО НА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА И ОСНОВНИТЕ СВОБОДИ.

1.4 Правото на достъп до интерфейси, съдържание и приложения, достъпни за всички ("достъпен дизайн"). Интерфейсите, съдържанието и приложенията трябва да се проектират по начин, който гарантира достъпност за всички хора, включително лица с физически, сетивни или умствени увреждания, неграмотни и тези, които говорят езици на малцинства. Принципът на дизайн, достъпен за всички, и използването на помощни технологии трябва да бъдат популяризираны и подпомагани, за да се позволи на хората с увреждания да се възползват напълно и при равни условия с хората без увреждания.

1.5 Правото за равен достъп за мъже и жени. На много места жените и мъжете нямат равен достъп да научават, определят, достигат, използват и оформят интернет. Усилията за увеличаване на достъпа трябва да признаят и отстранят съществуващите неравенства между половете. Жените трябва да имат пълноправно участие във всички области, свързани с развитието на интернет, за да се гарантира равенство между половете.

1.6 Правото на евтин достъп. Политиците и регулаторните органи трябва да гарантират, че всички граждани могат да си позволят достъп до интернет. Разработването на телекомуникационна инфраструктура и определянето на правила, цени, данъци и тарифи трябва да направи този достъп възможен за хора от всички прослойки.

1.7 Правото на достъп на работното място. За много хора работното място е главното или единствено място за достъп до интернет. Служителите и работодателите трябва да направят възможен достъпа до интернет на работното място, включително за целите на образователни програми за служители и да защитават правата на служителите.

1.8 Правото на обществен достъп. Много хора никога няма да разполагат с личен достъп до компютри или интернет. Трябва да се осигурят точки за обществен достъп, като например телекомуникационни центрове, библиотеки, общински центрове, клиники и училища, така че всички хора да имат достъп в близост до своите домове или работни места. Това е от съществено значение за младите хора в сръжави, в които достъпът до интернет все още не съществува или не всички могат да си го позволят.

1.9 Правото на достъп и създаване на разнообразно културно и лингвистично съдържание. В интернет на страниците, инструментите и софтуера онлайн преобладава използването на латинската азбука. Това влияе на развитието на съдържанието с местен характер на езици, които не използват латинската азбука и възпрепятства възможността за обмен на межкултурно съдържание. Техническото развитие трябва да насърчава лингвистичното разнообразие в интернет и да опростява обмена на информация отвъд езиковите бариери.

ТЕМА 2 СВОБОДА НА СЛОВОТО И НА СДРУЖАВАНЕ

2.1 Правото на свобода на словото. Свободата на словото трябва да бъде предпазвана от посегателства на правителствени и недържавни лица. Интернет е среда както за обществен, така и за личен обмен на становища и информация отвъд различни граници. Хората трябва да могат да изразяват мнения и идеи и да споделят свободно информация чрез интернет.

ЧЛЕН 18, УДПЧ: ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО НА СВОБОДА НА МИСЛЕНЕ, НА УБЕЖДЕНИЯ И ВЕРОИЗПОВЕДАНИЕ.

ЧЛЕН 19, УДПЧ: ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО НА СВОБОДНО ИЗРАЗЯВАНЕ НА МНЕНИЕ; ТОВА ПРАВО ВКЛЮЧВА СВОБОДАТА ЗА ПОДДЪРЖАНЕ НА МНЕНИЯ БЕЗ НАМЕСА И ЗА ТЪРСЕНЕ, ПОЛУЧАВАНЕ И ПРЕДАВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ИДЕИ ЧРЕЗ ВСЯКАКВИ СРЕДСТВА, НЕЗАВИСИМО ОТ ГРАНИЦИТЕ.

2.2 Правото на свобода от цензура. Интернет трябва да бъде предпазан от всякакви опити да се заглушават критични коментари и да се цензурират теми или дискусии с обществено или политическо съдържание.

2.3 Правото на участие в онлайн протест. Организациите, обществата и отделните личности трябва да могат свободно да използват интернет за организиране и включване в протести.

ЧЛЕН 20, УДПЧ: ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО НА СВОБОДА ЗА МИРНО СЪБИРАНЕ И СДРУЖАВАНЕ.

ТЕМА 3 ДОСТЪП ДО ЗНАНИЯ

ЧЛЕН 27, УДПЧ: ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО ДА УЧАСТВА В КУЛТУРНИЯ ЖИВОТ НА ОБЩЕСТВОТО, ДА СЕ НАСЛАЖДАВА НА ИЗКУСТВОТА И ДА СЕ ЗАПОЗНАВА С НАУЧНИТЕ ПОСТИЖЕНИЯ И ПОЛЗИТЕ ОТ ТЯХ.

3.1 Правото на достъп до знания. Широко разпространен достъп до знания и доброто ниво на знания оформят основните условия за развитието на човека. Тъй като интернет позволява споделянето на знания и съвместното създаване на знания в безпрецедентна в сравнение с миналото степен, той трябва да бъде фокусна точка за развиващото се общество.

3.2 Правото на свободно достъп до информация. Националните и местни управляващи органи и обществено финансираните международни организации трябва да осигурят прозрачност и отчетност, като огласяват в публичната сфера обществено значимата информация, която изготвят и управляват. Те трябва да гарантират, че тази информация се разпространява онлайн посредством съвместими и отворени формати и е достъпна за хора, използващи компютри и бавна интернет връзка.

3.3 Правото на достъп до обществено финансирана информация. Всяка информация, включително научни и социални изследвания, получена с помощта на обществени средства трябва да е свободно достъпна за всички.

ТЕМА 4 СПОДЕЛЕНО УЧЕНЕ И ТВОРЧЕСТВО - БЕЗПЛАТЕН СОФТУЕР И СОФТУЕР С ОТВОРЕН КОД И РАЗВИТИЕ НА ТЕХНОЛОГИИ.

ЧЛЕН 27, УДПЧ:

ВСЕКИ ЧОВЕК ИМА ПРАВО ДА УЧАСТВА В КУЛТУРНИЯ ЖИВОТ НА ОБЩЕСТВОТО, ДА СЕ НАСЛАЖДАВА НА ИЗКУСТВОТА И ДА СПОДЕЛЯ НАУЧНИТЕ ПОСТИЖЕНИЯ И ПОЛЗИТЕ ОТ ТЯХ.

4.1 Правото на споделяне. Интернет предоставя изключителна възможност за споделяне на информация и знания и за нови форми на създаване на съдържание, инструменти и приложения. Доставчиците на инструменти, интернет услуги и съдържание не трябва да възпрепятстват хората да използват възможностите на интернет за споделяне на информация и създаване на съдържание. Защитата на интересите на създателите трябва да става по начин, който е в съответствие с открито и безплатно участие в научните и културни потоци на знанията.

4.2 Правото на безплатен софтуер с софтуер с отворен код (FOSS). Ние подкрепяме използването на FOSS. Работата с FOSS предоставя възможности, създава умения, по-устойчива е и стимулира иновациите на местно ниво. Ние насърчаваме правителствата да изготвят политики, които насърчават използването на FOSS, особено в общественения сектор.

4.3 Правото на отворени технологични стандарти. Техническите стандарти, използвани в интернет, трябва винаги да бъдат на разположение и да предоставят възможност за оперативна съвместимост и иновация. Развитието на нови технологии трябва да отговаря на нуждите на всички сектори на обществото, по-специално на слабкостите се с ограничения и препятствия, когато се включват в Интернет (като общества, които използват азбуки, различни от латинската, или хора с увреждания, с по-стари компютри или без високоскоростен достъп).

4.4 Правото на възползване от сближаването и от мултимедийно съдържание. Интернет е мултимедийна платформа. Достъпът и регулацията трябва да се основават на неговия потенциал, който да бъде използван за разнообразяване на създаването и притежаването на съдържание онлайн в различни формати, например притежавани от или съобразени с потребностите на общността радио и телевизия.

ТЕМА 5 ЛИЧНА НЕПРИКОСНОВЕНОСТ, НАБЛЮДЕНИЕ И ШИФРИРАНЕ

5.1 Правото на защита на данните. Публичните или частни организации, които изискват лична информация от хората, трябва да събират само минималната необходима информация за минималния необходим период от време. Те трябва да обработват тази информация само за минимално посочените цели. Събирането, използването, разкриването и задържането на такава информация трябва да се съобразява с прозрачна политика по отношение на личната неприкосновеност, позволяваща на хората да разбират каква информация е събрана за тях, както и да коригират невярната информация. Събраните данни трябва да бъдат защитени от неупълномощено разкриване и грешките в сигурността трябва да бъдат коригирани без никакво забавяне. Данните трябва да се заличават, когато не са необходими повече за целите, за които са били събрани. Обществото трябва да бъде предупредено за възможна злоупотреба с предоставените данни. Организациите носят отговорност да уведомяват хората, когато тяхната информация е изгубена, открадната или с нея е било злоупотребено.

ЧЛЕН 12, УДПЧ:

НИКОЙ ЧОВЕК НЯМА ДА БЪДЕ ПОДЛАГАН НА ПРОИЗВОЛНА НАМЕСА В НЕГОВАТА ЛИЧНА НЕПРИКОСНОВЕНОСТ, СЕМЕЙНИЯ ЖИВОТ, ЖИЛИЩЕ ИЛИ КОРЕСПОНДЕНЦИЯ, НИТО НА ДЕЙСТВИЯ, УРОНВАЩИ НЕГОВАТА ЧЕСТ И ДОСТОЙНСТВО.

5.2 Правото на свобода от наблюдение. Хората трябва да имат възможност да общуват свободно, без заплахата от наблюдение или подслушване.

5.3 Правото да се използва шифриране. Хората, общуващи чрез интернет, трябва да имат правото да използват средства за кодиране на съобщения, с оглед гарантиране на безопасен, частен и анонимен характер на комуникацията.

ТЕМА 6 УПРАВЛЕНИЕ НА ИНТЕРНЕТ

6.1 Правото на многостранен демократичен контрол над интернет. Управлението на интернет трябва да бъде многостранно и демократично, с пълното участие на правителствата, частния сектор, гражданското общество и международните организации. Нито едно отделно правителство не трябва да има доминираща роля във връзка с международното управление на интернет.

6.2 Правото на прозрачност и достъпност. Всички процеси на вземане на решения относно управлението и развитието на интернет трябва да бъдат открити и достъпни на световно, регионално и национално равнище.

6.3 Правото на децентрализиран, съвместен и оперативен съвместим интернет. Технологичното развитие и управлението на базисните ресурси на интернет трябва да бъдат децентрализиран и съвместен и да спомогат да се гарантира, че мрежата е оперативна съвместима, функционална, стабилна, сигурна, ефикасна и измерима в дългосрочна перспектива.

6.4 Правото на отворена архитектура. Като "мрежа на мрежите", интернет е изграден от много взаимосвързани мрежи, базирани на ключовата фундаментална техническа идея за създаване на контакти в рамките на отворена архитектура, в която може да бъде включена всякаква тип мрежа, без значение от местоположението, и тя да стане обществено достъпна. Отворената архитектура трябва да бъде защитавана.

6.5 Правото на отворени стандарти. Повечето основополагащи протоколи на интернет се базират на отворени стандарти, които са ефикасни, надеждни и открити към световно прилагане с малки или никакви лицензионни ограничения. Спецификациите на протоколите трябва да останат на разположение и да са безплатни за всеки, като по този начин значително намаляват препятствията за достъп и предоставят възможност за оперативна съвместимост.

6.6 Правото на неутралитет в интернет и принцип на непрекъснатост. Неутралитетът на интернет, свързан главно с ефективния пренос на пакети, дава възможност неговите данни да се намират предимно в компютри, приложения, сървъри, мобилни и други устройства в краищата на мрежата. Това позволява развита на широк спектър от нови интернет услуги и по-обширни контекст на икономическото и социалното развитие. Голяма част от силата и обхвата на интернет произтича от ценността на неговия мрежови ефект. Колкото повече хора имат достъп до интернет, толкова по-голямо значение има той като средство за информационен обмен и комуникация. Принципите на неутралитета на интернет трябва да останат в силата и да се създаде двустепенен интернет и контролът да се централизира.

6.7 Правото на пълно интегриран интернет. Тази централна оперативна съвместимост е част от ценността на интернет като световно обществено благо и тя не трябва да бъде фрагментирана чрез заплахата за създаване на национални интранет мрежи, за филтриране на съдържание, за неправомерно наблюдение, нахлуване в личното пространство и бариери пред свободата на изразяване.

ТЕМА 7 ОСВЕДОМЕНОСТ, ЗАЩИТА И ПРИЛАГАНЕ НА ПРАВАТА

7.1 Правото на защита на правата, на осведоменост и образование. Правата на хората като потребители на интернет трябва да бъдат защитени чрез международни декларации за правата на човека, закони и прилагане на политики. Национални, регионални и световни управляващи органи трябва да осигурят базирани в интернет съдържание, или от незаконно наблюдение, ограничения на свободата на словото и други права, засегнатите страни следва да имат достъп до помощни механизми за предприемане на мерки срещу такива нарушения.

7.2 Правото на помощ при нарушаване на правата. Хората се нуждаят от свободен обществен достъп до ефективни и отчетни механизми за сигнализиране при нарушени права. Когато човешките и интернет права са застрашени от базирано в интернет съдържание, или от незаконно наблюдение, ограничения на свободата на словото и други права, засегнатите страни следва да имат достъп до помощни механизми за предприемане на мерки срещу такива нарушения.

Интернет може да бъде средство, предоставящо възможности на народите по света, само ако правата в тази Харта бъдат признати, защитени и зачитани.

www.apc.org

info@apc.org

Българското издание е осъществено от Българския член на Асоциацията за прогресивни комуникации - БлуЛинк Информационна мрежа, www.bluelink.net, office@bluelink.net, октомври 2007 г.

